ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.10.2021
COM(2021) 647 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2021/555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025[1] , το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2020, επισημαίνει ότι η πλήρης εφαρμογή της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα, κάτι το οποίο επιβεβαιώθηκε και από το θεματολόγιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τον Δεκέμβριο του 2020[2].

Η παρούσα έκθεση αξιολογεί την εφαρμογή της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (στο εξής: οδηγία για τα πυροβόλα όπλα), όπως απαιτείται από το άρθρο 17 της εν λόγω οδηγίας έπειτα από την τελευταία τροποποίησή της το 2017[3]. Εντωμεταξύ, η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις της αντικαταστάθηκαν και καταργήθηκαν, καθώς κωδικοποιήθηκαν στην οδηγία (ΕΕ) 2021/555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021[4]. Για λόγους σαφήνειας, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, η αρίθμηση των άρθρων που αναφέρονται στην έκθεση παραπέμπει στους αριθμούς της ισχύουσας οδηγίας (ΕΕ) 2021/555.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 (νυν 24), η έκθεση πρέπει να εξετάζει ιδίως τις κατηγορίες πυροβόλων όπλων και τα ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του συστήματος του ευρωπαϊκού δελτίου πυροβόλου όπλου, τη σήμανση και τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών, όπως είναι η τρισδιάστατη εκτύπωση, η χρήση κωδικού ταχείας απόκρισης (QR) και η αναγνώριση μέσω της χρήσης ραδιοσυχνοτήτων (RFID). Όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025[5], η παρούσα έκθεση προσδιορίζει επίσης αρχικά μέσα για τη βελτίωση του νομικού πλαισίου. Κατά την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή βασίστηκε κυρίως στα κοινοποιηθέντα από τα κράτη μέλη μέτρα μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία, καθώς και σε δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες.

Επιπλέον, τον Νοέμβριο του 2019 η Επιτροπή διαβίβασε στα κράτη μέλη λεπτομερές ερωτηματολόγιο σχετικά με τα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 17 (νυν 24), στο οποίο απάντησαν 19 κράτη μέλη. Η Επιτροπή παρουσίασε περίληψη των απαντήσεων αυτών κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα της 18ης Δεκεμβρίου 2019 και πραγματοποίησε προκαταρκτικές συζητήσεις στο πλαίσιο της εν λόγω επιτροπής σε αυτή τη βάση.

Επιπλέον, η Επιτροπή συμμετέχει ενεργά στην προτεραιότητα της ευρωπαϊκής πολυκλαδικής πλατφόρμας κατά των εγκληματικών απειλών (EMPACT) για τα

[1] COM(2020) 608 final.

[2] COM(2020) 795 final.

[3] ΕΕ L 137 της 24.05.2017, σ. 22.

[4] ΕΕ L 115 της 6.4.2021, σ. 1.

[5] COM(2021) 170 final.

πυροβόλα όπλα[6] (στο εξής: πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα) και στην ομάδα Ευρωπαίων εμπειρογνωμόνων για τα πυροβόλα όπλα[7], γεγονός που συνέβαλε στον προσδιορισμό των υφιστάμενων και δυνητικών απειλών σε σχέση με τα πυροβόλα όπλα και του αντίκτυπου σε ό,τι αφορά την εγκληματική δραστηριότητα.

Ωστόσο, λόγω σοβαρών καθυστερήσεων όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο[8], η Επιτροπή δεν μπόρεσε να διενεργήσει πλήρη αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εθνικών νομοθεσιών και πρακτικών.

Τον Ιούλιο του 2020 το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος δημοσίευσε θεματικό έγγραφο με τίτλο «Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union» (Παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των συστατικών μερών τους και των πυρομαχικών τους προς, από και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης), το οποίο παρέχει σημαντικές εκτιμήσεις και συστάσεις πολιτικής σχετικά με τις τρέχουσες απειλές και τα νομικά κενά στον έλεγχο των πυροβόλων όπλων σε παγκόσμιο επίπεδο[9].

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΥΡΟΒΟΛΑ ΟΠΛΑ

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα ρυθμίζει την απόκτηση, την κατοχή και την εμπορική ανταλλαγή μη στρατιωτικών πυροβόλων όπλων (δηλαδή πυροβόλων όπλων που χρησιμοποιούνται για σκοποβολή και κυνήγι) εντός της ΕΕ. Θέτει κοινά ελάχιστα πρότυπα, τα οποία όλα τα κράτη μέλη πρέπει να μεταφέρουν στην εθνική νομοθεσία τους για τα όπλα, και αποσκοπεί στην εξισορρόπηση των στόχων της εσωτερικής αγοράς (δηλαδή της διασυνοριακής κυκλοφορίας πυροβόλων όπλων) με τους στόχους της πολιτικής για την ασφάλεια (δηλαδή το υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας έναντι των εγκληματικών πράξεων και της παράνομης διακίνησης) εντός της ΕΕ. Η οδηγία αποτελεί ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, δεδομένου ότι είναι μέρος της κοινής δέσμης ενωσιακών κανόνων που επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

Η οδηγία αναθεωρήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής πυροβόλων όπλων (στο εξής:

---

6 Η EMPACT (https://www.consilium.europa.eu/es/documents-publications/publications/empact/) είναι μια πλατφόρμα που καθιστά δυνατή τη διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, των τελωνείων, των φορολογικών αρχών, των δικαστών των κρατών μελών, των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και οργανισμών και, κατά περίπτωση, τρίτων χωρών, διεθνών οργανισμών και του ιδιωτικού τομέα, σε τετραετείς επιχειρησιακούς κύκλους.

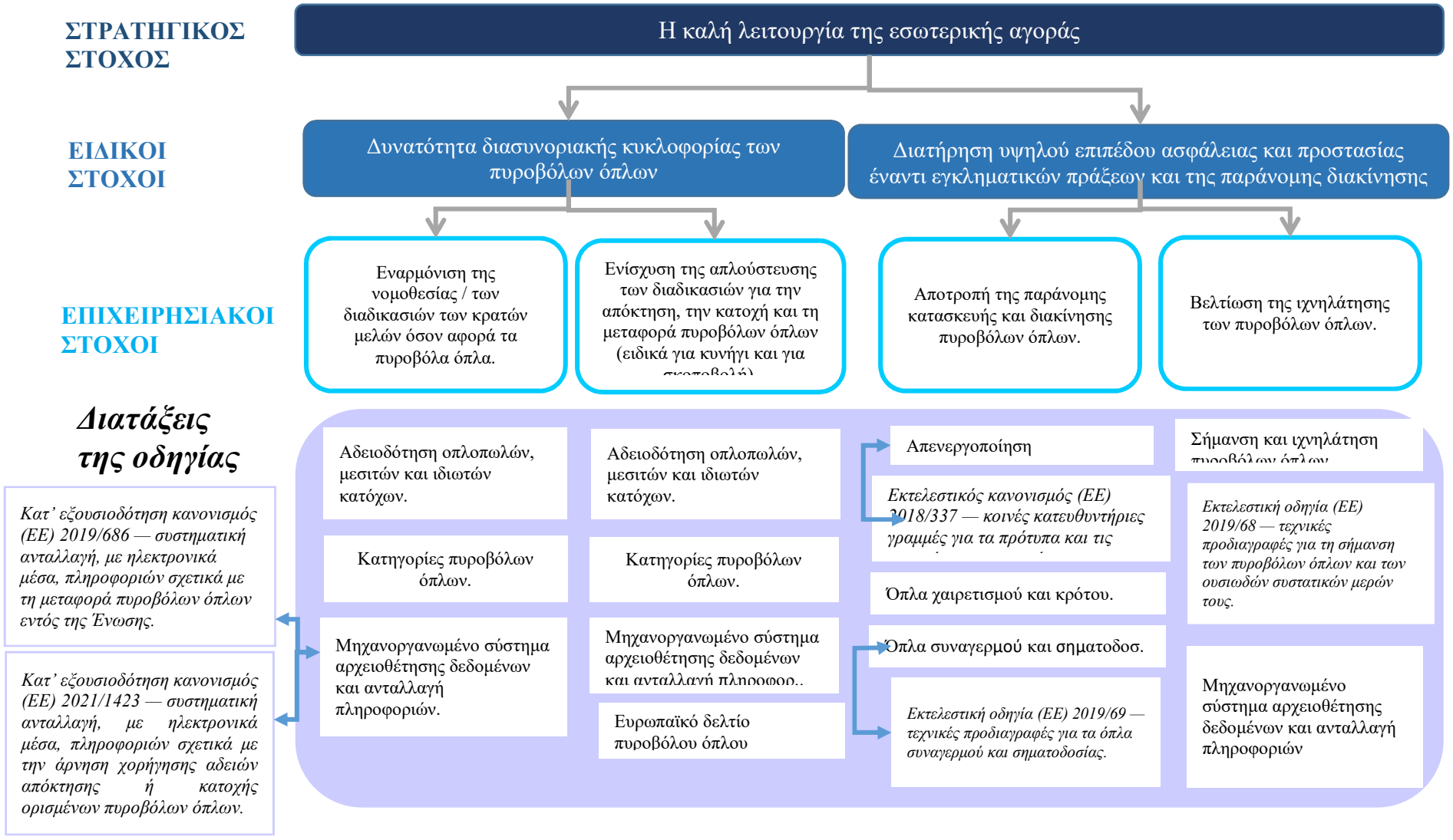
7 Υποομάδα της ομάδας «Επιβολή του Νόμου» (LEWP) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (https://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/preparatory-bodies/law-enforcement-working-party/).

8 Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 25 κρατών μελών λόγω μη μεταφοράς της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα στο εθνικό τους δίκαιο και κατά 20 κρατών μελών για δύο εκτελεστικές οδηγίες σχετικά με τη σήμανση και τα όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείο 2.2.

9 Ηνωμένα Έθνη, Βιέννη, 2020 (https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf).

πρωτόκολλο για τα πυροβόλα όπλα) το 2005[10] και στη συνέχεια το 2017, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις του 2015.

[10] Μεταφέρθηκε στην έννομη τάξη της ΕΕ με την απόφαση 2014/164/ΕΕ του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2014, για τη σύναψη, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου για την παράνομη κατασκευή και διακίνηση πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών, το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 89 της 25.3.2014, σ. 7).

Γραφική αναπαράσταση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα

2.1. Καθήκοντα της Επιτροπής

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα απαιτεί από την Επιτροπή να εκδίδει τόσο εκτελεστικές όσο και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις. Ως εκ τούτου, από την έναρξη ισχύος της, η Επιτροπή εξέδωσε:

1. Στις 5 Μαρτίου 2018 (σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2), τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/337 για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2403, ο οποίος θεσπίζει κοινές **κατευθυντήριες γραμμές για τα πρότυπα και τις τεχνικές απενεργοποίησης**, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα απενεργοποιημένα πυροβόλα όπλα καθίστανται αμετάκλητα ακατάλληλα για χρήση.
2. Στις 16 Ιανουαρίου 2019 (σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3), την εκτελεστική οδηγία (ΕΕ) 2019/68 για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη **σήμανση των πυροβόλων όπλων** και των ουσιωδών συστατικών μερών τους δυνάμει της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (βλ. σημείο 5.4.2).
3. Στις 16 Ιανουαρίου 2019 (σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3), την εκτελεστική οδηγία (ΕΕ) 2019/69 για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα **όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας** δυνάμει της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων.
4. Στις 16 Ιανουαρίου 2019 (σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 και το άρθρο 21 παράγραφος 5), τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/686 της Επιτροπής για τον καθορισμό των λεπτομερών ρυθμίσεων δυνάμει της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη **συστηματική ανταλλαγή, με ηλεκτρονικά μέσα, πληροφοριών σχετικά με τη μεταφορά πυροβόλων όπλων** εντός της Ένωσης. (βλ. σημείο 5.4.1).
5. Στις 21 Μαΐου 2021, τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/1423 της Επιτροπής σχετικά με την **άρνηση χορήγησης αδειών για την απόκτηση ή την κατοχή ορισμένων πυροβόλων όπλων**.
6. Δύο πιλοτικά έργα για την υλοποίηση της διοικητικής συνεργασίας σε σχέση με τους δύο προαναφερθέντες κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς της Επιτροπής [σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 που ρυθμίζει το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά].

2.2. Μεταφορά της οδηγίας και του παράγωγου δικαίου στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα, όπως τροποποιήθηκε το 2017, έπρεπε να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο έως τις 14 Σεπτεμβρίου 2018, εκτός από το άρθρο 4 παράγραφος 4 για τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων των οπλοπωλών και των μεσιτών και το άρθρο 4 παράγραφος 5 για τη δημιουργία συστήματος αρχειοθέτησης δεδομένων, τα οποία έπρεπε να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο έως τις 14 Δεκεμβρίου 2019.

Τον Ιούλιο του 2019 η Επιτροπή απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη σε 20 κράτη μέλη σχετικά με την πρώτη προθεσμία[11], και στις 24 Ιανουαρίου 2020 απέστειλε προειδοποιητικές επιστολές σε 17 κράτη μέλη[12] σχετικά με τη δεύτερη προθεσμία, λόγω μη κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς.

Η προθεσμία μεταφοράς των δύο εκτελεστικών οδηγιών της Επιτροπής για τη σήμανση και για τα όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας στο εθνικό δίκαιο έληξε στις 17 Ιανουαρίου 2020. Στις 28 Μαΐου 2020 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 19 κρατών μελών (σχετικά με τη σήμανση)[13] και κατά 17 κρατών μελών (σχετικά με τα όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας)[14].

Στις 15 Αυγούστου 2021 εκκρεμούσαν 80 διαδικασίες επί παραβάσει σχετικά με την οδηγία για τα πυροβόλα όπλα και το παράγωγο δίκαιο. Όλες αυτές οι υποθέσεις αφορούσαν τη μη κοινοποίηση μέτρων μεταφοράς. Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή έλαβε κοινοποιήσεις πλήρους μεταφοράς από αρκετά κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι αρκετές υποθέσεις θα περατωθούν κατά τους προσεχείς μήνες.

Η Επιτροπή διενήργησε έλεγχο μεταφοράς και ανέλυσε αν τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει πλήρως το δίκαιο της Ένωσης στα νομικά τους συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών που κοινοποίησαν εγκαίρως τα εθνικά μέτρα μεταφοράς. Η Επιτροπή εξέτασε επίσης μη κοινοποιηθέντα μέτρα, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

Η αρχική αξιολόγηση που περιγράφεται κατωτέρω εστιάζει στις σημαντικότερες αλλαγές που θεσπίστηκαν το 2017 στην οδηγία, και το 2019 στις δύο εκτελεστικές οδηγίες.

Το άρθρο 1 της οδηγίας περιλαμβάνει 15 **ορισμούς**, εκ των οποίων οι 5 είναι εντελώς νέοι και άλλοι έχουν επικαιροποιηθεί. Οι ορισμοί αυτοί εξασφαλίζουν ιδίως ότι το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής (π.χ. όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας, όπλα χαιρετισμού και κρότου) και το προσωπικό πεδίο εφαρμογής (π.χ. συλλέκτες, μουσεία, μεσίτες) της οδηγίας εφαρμόζονται με συνεκτικό τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ.

Είκοσι δύο κράτη μέλη μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο όλους τους ορισμούς (Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Τσεχική Δημοκρατία και Φινλανδία), τρία κράτη μέλη μετέφεραν μέρος μόνο των ορισμών (Κάτω Χώρες, Σλοβακία και Σουηδία) και δύο κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν μέτρα μεταφοράς (Λουξεμβούργο και Σλοβενία).

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα εισήγαγε νέες διατάξεις για τις δραστηριότητες των **οπλοπωλών και των μεσιτών** (άρθρο 1 παράγραφος 1, άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5, και άρθρο 13 παράγραφος 2). Όλα τα κράτη μέλη εκτός από τρία (Δανία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

---

[11] Όλες οι χώρες εκτός των AT, BG, FR, LV και MT.

[12] Όλες οι χώρες εκτός των IT, HR, BG, LV, LT, MT, NL, AT, PT, RO και FI.

[13] Όλες οι χώρες εκτός των DK, EE, FR, LT, LV, MT, NL, PT και SK.

[14] Όλες οι χώρες εκτός των AT, BE, DE, DK, EE, FR, LT, LV, MT, PT και SK.

Με το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 τροποποιήθηκαν ουσιαστικά οι κανόνες για τη **σήμανση**. Όλα τα κράτη μέλη εκτός από δύο (Λουξεμβούργο και Σλοβενία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

Επιπλέον, 18 κράτη μέλη μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο τις διατάξεις της εκτελεστικής οδηγίας (ΕΕ) 2019/68 σχετικά με τη σήμανση (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πορτογαλία, Σλοβακία και Τσεχική Δημοκρατία) και 9 κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν κανένα μέτρο ή η από μέρους τους μεταφορά στο εθνικό δίκαιο δεν είναι πλήρης (Βουλγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία).

Το άρθρο 4 παράγραφος 5 και το άρθρο 18 παράγραφος 4 της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα όπως αναθεωρήθηκε το 2017 βελτιώνουν την ποσότητα και την ποιότητα των αρχείων που τηρούνται στα **συστήματα αρχειοθέτησης δεδομένων, καθώς και την ανταλλαγή πληροφοριών** με τις εθνικές αρμόδιες αρχές και μεταξύ αυτών. Είκοσι τρία κράτη μέλη μετέφεραν πλήρως τις εν λόγω διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο (Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία και Φινλανδία), και τέσσερα κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν κανένα μέτρο ή η από μέρους τους μεταφορά στο εθνικό δίκαιο δεν είναι πλήρης (Δανία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία).

Το άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα θεσπίζει αυστηρότερους κανόνες όσον αφορά τα πλέον επικίνδυνα πυροβόλα όπλα, με την υπαγωγή τους στην **κατηγορία Α**, οπότε δεν θα επιτρέπεται η απόκτηση, η κατοχή ή η εμπορία των εν λόγω πυροβόλων όπλων, με ορισμένες περιορισμένες και δεόντως αιτιολογημένες εξαιρέσεις. Όλα τα κράτη μέλη εκτός από δύο (Λουξεμβούργο και Σλοβενία) μετέφεραν το άρθρο 9 παράγραφος 1 στο εθνικό τους δίκαιο.

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα επικαιροποίησε αρκετά άρθρα σχετικά με το **ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου**, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού ορισμού και της υποχρέωσης να περιλαμβάνεται σχετική μνεία στο ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου και να ενημερώνονται σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη όταν ένα όπλο κατηγορίας Β ή Γ υπόκειται σε άδεια ή είναι απαγορευμένο. Όλα τα κράτη μέλη εκτός από δύο (Λουξεμβούργο και Σλοβενία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

Ορισμένα **όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας** θα μπορούσαν επίσης εύκολα να μετατραπούν σε φονικά πυροβόλα όπλα με απλά εργαλεία και ελάχιστες γνώσεις. Αυτός ο τρόπος δράσης αναγνωρίστηκε ως ιδιαίτερη απειλή από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και την Επιτροπή[15], γεγονός που οδήγησε στην εισαγωγή νέων διατάξεων στην οδηγία για τα πυροβόλα όπλα (άρθρο 1 παράγραφος 1, άρθρο 14 και παράρτημα Ι). Όλα τα κράτη μέλη εκτός από τέσσερα (Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σλοβενία και Σουηδία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

[15] Από το 2016 έως το 2020 τα κράτη μέλη κατέσχεσαν 15 949 όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας των εμπορικών σημάτων Ekol, Zoraki και Bruni, τα περισσότερα εκ των οποίων στο πλαίσιο της πλατφόρμας για τα πυροβόλα όπλα, με τη συμβολή της Ευρωπόλ.

Δεκατρία κράτη μέλη μετέφεραν την εκτελεστική οδηγία (ΕΕ) 2019/69 για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας (Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ισπανία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πορτογαλία, Σλοβακία και Φινλανδία), και 14 κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν κανένα μέτρο μεταφοράς ή η από μέρους τους μεταφορά στο εθνικό δίκαιο δεν είναι πλήρης (Βέλγιο, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία και Τσεχική Δημοκρατία).

Τα **όπλα χαιρετισμού και κρότου** είναι πυροβόλα όπλα που κατασκευάστηκαν αρχικά ως φονικά όπλα και τα οποία τροποποιήθηκαν κατά τρόπο ώστε να μην μπορούν να εκτοξεύουν κανονικά βλήματα, αλλά μόνο άσφαιρα πυρομαχικά. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις γίνονται συνήθως μόνο στη θαλάμη και την κάννη, κάθε άτομο με ελάχιστες γνώσεις και κοινά εργαλεία θα μπορούσε παρανόμως να τα μετατρέψει και πάλι σε φονικά πυροβόλα όπλα. Η αναθεώρηση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα το 2017 απάντησε και σε αυτή την απειλή, εξασφαλίζοντας ότι τα όπλα αυτά θα παραμένουν στην αρχική τους κατηγορία (άρθρο 1 παράγραφος 1 και παράρτημα Ι). Όλα τα κράτη μέλη εκτός από πέντε (Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σλοβενία και Σουηδία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 και το άρθρο 15 της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα προβλέπουν, από το 2017 και μετά, νέους κανόνες για τα **απενεργοποιημένα πυροβόλα όπλα**, ιδίως την απαίτηση υποβολής δήλωσης για αυτά, καθώς και ειδικούς κανόνες για την επαλήθευση, τη σήμανση και τη μεταφορά τους.

Όλα τα κράτη μέλη εκτός από τρία (Λουξεμβούργο, Σλοβενία και Σουηδία) μετέφεραν όλες τις διατάξεις στο εθνικό τους δίκαιο.

Συνεπώς, στις 15 Αυγούστου 2021, η Επιτροπή μπορεί να συμπεράνει ότι μόνο 10 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που αναλύονται στην παρούσα έκθεση και οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις κύριες αλλαγές που εισήγαγε η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα το 2017 και οι δύο εκτελεστικές οδηγίες (Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία και Πορτογαλία), 15 κράτη μέλη δεν μετέφεραν στο εθνικό δίκαιο ορισμένες από τις διατάξεις (Βέλγιο, Βουλγαρία, Δανία, Ελλάδα, Κάτω Χώρες, Κροατία, Ιρλανδία, Ιταλία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία και Φινλανδία) και δύο κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν κανένα μέτρο (Λουξεμβούργο και Σλοβενία).

Η αρχική αξιολόγηση που περιγράφεται ανωτέρω δεν προδικάζει τη θέση της Επιτροπής σε υπό εξέλιξη ή μελλοντικές διαδικασίες επί παραβάσει. Επίσης, δεν ισοδυναμεί με κρίση σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εθνικών νόμων μεταφοράς, την οποία η Επιτροπή δεν έχει ολοκληρώσει ακόμη. Κατά την αρχική φάση της αξιολόγησης, η Επιτροπή εντόπισε ήδη περιπτώσεις εσφαλμένης μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο σε αρκετά κράτη μέλη.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εντείνει την παρακολούθηση της εφαρμογής στα κράτη μέλη και θα χρησιμοποιήσει πλήρως τις εξουσίες που της ανατίθενται από τη Συνθήκη οποτεδήποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

3. ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

3.1. Κατηγορίες όπλων

3.1.1. Γενικά ζητήματα κατηγοριοποίησης

Η ανάλυση της μεταφοράς των διατάξεων στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις σημαντικότερες αλλαγές της οδηγίας που θεσπίστηκαν το 2017, αφορά τις πολύπλοκες δυσκολίες που σχετίζονται με τη μεταφορά κάποιων ορισμών, τις κατηγορίες πυροβόλων όπλων στο παράρτημα I και τις πολλαπλές εξαιρέσεις που διατυπώνονται σε αρκετά άρθρα της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα.

Η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα πρόσθεσε νέα πυροβόλα όπλα στον κατάλογο απαγορευμένων όπλων (κατηγορία A). Ταυτόχρονα, εισήγαγε μακροσκελή κατάλογο εξαιρέσεων από την απαγόρευση αυτή, καθώς και απαίτηση αδειοδότησης για τα εν λόγω πυροβόλα όπλα σε σαφώς καθορισμένες περιστάσεις.

Επιπλέον, τα όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας δεν θεωρούνται πυροβόλα όπλα, εφόσον θεωρείται ότι «δεν είναι δυνατόν να μετατραπούν», ενώ για τα απενεργοποιημένα πυροβόλα όπλα εξακολουθεί να απαιτείται δήλωση. Επίσης, τα πυροβόλα όπλα που μετατρέπονται σε όπλα χαιρετισμού και κρότου κατά τρόπο που τα καθιστά οριστικά ακατάλληλα για την εκτόξευση βλημάτων εξακολουθούν να κατατάσσονται στην αρχική τους κατηγορία, παρότι θα μπορούσαν να είναι εξίσου ασφαλή με τα γνήσια όπλα συναγερμού και σηματοδοσίας.

Τέλος, οι αρχές επιβολής του νόμου έχουν παρατηρήσει κατακόρυφη αύξηση των κατασχέσεων όπλων αερίου (που εκτοξεύουν πλαστικά σφαιρίδια προωθούμενα με συμπιεσμένο αέριο) τα οποία έχουν μετατραπεί ώστε να εκτοξεύουν πυρομαχικά. Μολονότι τα όπλα αυτά υπόκεινται σε ρυθμιστικούς κανόνες ως πυροβόλα όπλα σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ, επί του παρόντος εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Επομένως, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο της αποσαφήνισης της **διάκρισης μεταξύ απαγορευμένων πυροβόλων όπλων και πυροβόλων όπλων που υπόκεινται σε άδεια**, ώστε να διασφαλιστεί ότι η κατοχή απαγορευμένων πυροβόλων όπλων θα είναι δυνατή μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις. Μια πιθανή αξιολόγηση θα μπορούσε επίσης να εξασφαλίσει ότι θα απαιτείται τουλάχιστον δήλωση για **όλα τα όπλα που είναι ακατάλληλα για την εκτόξευση βλημάτων** (είτε αφού απενεργοποιηθούν είτε από την κατασκευή τους), αλλά που θα μπορούσαν να μετατραπούν ώστε να εκτοξεύουν βλήματα από κάποιον που διαθέτει εξειδικευμένα εργαλεία και γνώσεις.

3.1.2. Πυροβόλα όπλα που εκτοξεύουν πυρομαχικά «Flobert» μικρού διαμετρήματος

Τα πυρομαχικά «Flobert» και τα σχετικά όπλα αναπτύχθηκαν στον 19ο αιώνα για σκοποβολή σε εσωτερικούς χώρους. Εκτοξεύουν καψούλια που περιέχουν ένα μικρό βλήμα και μικρή ποσότητα μαύρης πυρίτιδας. Τα πυρομαχικά «Flobert»

χαρακτηρίζονται από σχετικά χαμηλή πίεση και ταχύτητα στο στόμιο της κάννης και διαφημίζονται στις μέρες μας ως πυροβόλα όπλα για εξάσκηση στη σκοποβολή.

Ορισμένοι κατασκευαστές πυροβόλων όπλων σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ[16] άρχισαν να παράγουν ορισμένα από τα μοντέλα πυροβόλων όπλων σε διαμέτρημα «Flobert». Με βάση τις πληροφορίες και τις εκθέσεις που διαβιβάζουν οι εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου και η Ευρωπόλ, υπάρχουν ουσιαστικά δύο είδη πυροβόλων όπλων τα οποία μπορούν να εκτοξεύσουν πυρομαχικά Flobert. Με τον «κλασικό σχεδιασμό» τους, σύμφωνα με τα πρότυπα των αρχικών εκδόσεων των πυροβόλων όπλων Flobert, ο εσωτερικός μηχανισμός και ο σχεδιασμός της κάννης δεν μπορούν να τροποποιηθούν ώστε να εκτοξεύουν πυρομαχικά διαφορετικού διαμετρήματος που να είναι πιο φονικά.

Με τον «σύγχρονο σχεδιασμό» τους, είναι ως επί το πλείστον τουφέκια, καραμπίνες, υποπολυβόλα και βραχύκανα πυροβόλα όπλα και ο εσωτερικός τους μηχανισμός εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα εκτόξευσης πυρομαχικών διαμετρήματος 9 mm ή παρόμοιου διαμετρήματος. Στην περίπτωση αυτή, τροποποιείται μόνο η κάννη με την τοποθέτηση μέσα στην αρχική κάννη εσωτερικής κάννης που έχει μικρότερη διάμετρο ώστε να είναι κατάλληλη για πυρομαχικά Flobert διαμετρήματος 4 ή 6 mm, η οποία συγκολλάται πάνω την αρχική κάννη στο σημείο του στομίου.

Ενίοτε γίνεται εκμετάλλευση της καθυστερημένης ή εσφαλμένης μεταφοράς της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα στο εθνικό δίκαιο προκειμένου τα πυροβόλα όπλα φονικού διαμετρήματος που ταξινομούνται στις κατηγορίες Β ή Γ να μετατραπούν σε διαμέτρημα Flobert, στα κράτη μέλη στα οποία για τους εν λόγω τύπους πυροβόλων όπλων εξακολουθεί να απαιτείται δήλωση ή εξακολουθούν να ισχύουν έστω και λιγότερο περιοριστικοί όροι.

Η αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ, του 2021,[17] καθώς και διάφορες εκθέσεις της Ευρωπόλ έχουν επισημάνει την απειλή που συνιστά η παράνομη μετατροπή των πυροβόλων όπλων Flobert «σύγχρονου σχεδιασμού», γεγονός που οδήγησε σε χιλιάδες κατασχέσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την οδηγία για τα πυροβόλα όπλα, τα όπλα αυτά είναι πυροβόλα όπλα, δεδομένου ότι τα καψούλια είναι ένα είδος εκρηκτικής ύλης. Ούτε ο ορισμός του πυροβόλου όπλου ούτε οι διάφορες κατηγορίες αναφέρουν το μέγεθος του διαμετρήματος ή την ενέργεια στο στόμιο της κάννης, οπότε τα χαρακτηριστικά αυτά δεν έχουν σημασία για τον καθορισμό του αν ένα όπλο Flobert είναι πυροβόλο όπλο ή της κατηγορίας στην οποία ανήκει.

Η Επιτροπή καλεί όλα τα κράτη μέλη να μεταφέρουν ορθά στο εθνικό τους δίκαιο την οδηγία για τα πυροβόλα όπλα από αυτή την άποψη, **ταξινομώντας ορθά τα όπλα που μπορούν να εκτοξεύσουν πυρομαχικά Flobert ως πυροβόλα όπλα σύμφωνα με το παράρτημα Ι της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα.**

16 Μέχρι στιγμής έχουν εντοπιστεί στη Σλοβακία και στην Τσεχική Δημοκρατία.

17 SOCTA 2021 έκδοση διαβαθμισμένη ως «EU restricted».

3.1.3. Παλαιά πυροβόλα όπλα

Πυροβόλα όπλα που θα μπορούσαν δυνητικά να χαρακτηριστούν ως «παλαιά όπλα» χρησιμοποιούνται ενίοτε σε εγκληματικές δραστηριότητες, όπως φαίνεται, για παράδειγμα, από την τρομοκρατική επίθεση του 2018 στο Στρασβούργο, όπου σκοτώθηκαν εννέα άνθρωποι και τραυματίστηκαν έντεκα. Ωστόσο, το παράρτημα I μέρος III της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα προβλέπει ότι τα αντικείμενα που θεωρούνται «παλαιά όπλα» εξαιρούνται από τον ορισμό των «πυροβόλων όπλων», άρα και από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, αφού δεν έχουν περιληφθεί στις κατηγορίες της οδηγίας και υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία.

Κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα της 18ης Δεκεμβρίου 2019, τα περισσότερα κράτη μέλη επισήμαναν ότι θα ήταν υπέρ της εναρμόνισης των κανόνων για τα παλαιά όπλα σε επίπεδο ΕΕ. Ορισμένα από αυτά αμφισβήτησαν αυτή καθαυτή τη σκοπιμότητα της εξαίρεσης των παλαιών πυροβόλων όπλων από τις απαιτήσεις της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα με βάση το έτος κατασκευής τους και όχι με βάση την ικανότητά τους να προξενήσουν βλάβη.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο που θα προκύψει **αν συμπεριληφθούν τα παλαιά όπλα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας**, προκειμένου να εναρμονιστούν οι κανόνες σε όλα τα κράτη μέλη.

3.2. Παράνομη κατασκευή — Τρισδιάστατη εκτύπωση και ημιτελή συστατικά μέρη

Η τρισδιάστατη εκτύπωση, γνωστή και ως «προσθετική κατασκευή», «αναφέρεται στις διάφορες διεργασίες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων, μέσω εναπόθεσης ή σύντηξης των υλικών κατά στρώμα»[18].

Με αφορμή την εμφάνιση πυροβόλων όπλων που μπορούν να κατασκευαστούν μέσω τρισδιάστατης εκτύπωσης και τη δυνατότητα χρήσης τους για εγκληματικούς σκοπούς, έχει ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με τη νομοθεσία για τον έλεγχο των όπλων σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ άλλων και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ευρωπόλ προειδοποίησε[19] ότι η τεχνολογική πρόοδος θα καταστήσει ευρέως διαθέσιμη την τρισδιάστατη εκτύπωση στο μέλλον και ότι αυτό θα προσφέρει επίσης ευκαιρίες για την παράνομη παραγωγή και εμπορία πυροβόλων όπλων. Στις 9 Οκτωβρίου 2019 δύο άτομα σκοτώθηκαν μετά από πυροβολισμό στο Halle της Γερμανίας, κατά τον οποίο ο δράστης χρησιμοποίησε αυτοσχέδιο όπλο, που κατασκευάστηκε εν μέρει με εκτυπωτή τρισδιάστατης εκτύπωσης βάσει σχεδίου που

---

[18] Πηγή: Digital transformation monitor, The Disruptive nature of 3D printing, Ιανουάριος 2017 (https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/dem/monitor/sites/default/files/DTM_The%20disruptive%20nature%20of%203D%20printing%20v1.pdf).

[19] Πηγή: Triggering Terror - Illicit Gun Markets and Firearms Acquisition of Terrorist Networks in Europe. Δημοσιεύθηκε στις 17.4.2018 και διατίθεται στη διεύθυνση: https://vlaamsvredesinstituut.eu/en/report/triggering-terror-illicit-gun-markets-and-firearms-acquisition-of-terrorist-networks-in-europe/ · Ευρωπόλ (2015), Exploring tomorrow's organised crime, The Hague: Europol, σ. 41.

τηλεφορτώθηκε από το διαδίκτυο[20]. Παρατηρείται αργή αλλά σταθερή αύξηση του αριθμού των κατασχέσεων πυροβόλων όπλων αυτού του είδους, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης κατασκευής ουσιωδών συστατικών μερών τους[21].

Η παράνομη κατασκευή πυροβόλων όπλων ή ουσιωδών συστατικών μερών τους με εκτυπωτές τρισδιάστατης εκτύπωσης συνιστά απειλή λόγω της σχετικής οικονομικής προσιτότητας της εν λόγω τεχνολογίας και λόγω της διαθεσιμότητας των σχεδίων στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της τρισδιάστατης εκτύπωσης μεταλλικών αντικειμένων η οποία καθίσταται ολοένα και λιγότερο δαπανηρή[22], ιδίως με τη χρήση τεχνικών όπως η άμεση τήξη μετάλλων μέσω λέιζερ[23].

Επί του παρόντος, η πιο επικίνδυνη απειλή είναι η κατασκευή των λεγόμενων υβριδικών όπλων τρισδιάστατης εκτύπωσης, τα οποία βασίζονται τόσο σε εξαρτήματα που έχουν κατασκευαστεί μέσω τρισδιάστατης εκτύπωσης όσο και σε άμεσα διαθέσιμα συστατικά μέρη που δεν υπόκεινται σε ρυθμιστικούς κανόνες σε κανένα μέρος του κόσμου, όπως χαλύβδινοι σωλήνες, μεταλλικές ράβδοι και ελατήρια[24].

Η τρισδιάστατη εκτύπωση πυροβόλων όπλων από ιδιώτες καλύπτεται ήδη από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, δεδομένου ότι η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα εφαρμόζεται εξίσου σε όλα τα πυροβόλα όπλα, είτε έχουν κατασκευαστεί με τρισδιάστατη εκτύπωση είτε όχι: η κατασκευή τους επιτρέπεται μόνο από εξουσιοδοτημένους οπλοπώλες και τα ίδια υπόκεινται σε περιορισμούς, όπως έκδοση άδειας πριν από την απόκτησή τους από ιδιώτες.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη θέσπισης ειδικών κανόνων για την **κατοχή και διακίνηση σχεδίων τρισδιάστατης εκτύπωσης**, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της κατοχής, της δημοσιοποίησης και της διανομής ψηφιακών και έγχαρτων σχεδίων από μη εξουσιοδοτημένους οπλοπώλες, τα οποία έχει αποδειχθεί ότι καθιστούν δυνατή την κατασκευή ουσιωδών συστατικών μερών πυροβόλων όπλων.

Επιπλέον, τόσο η αξιολόγηση του 2014 της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα[25] όσο και οι πρόσφατες υποβολές στοιχείων από τα κράτη μέλη στην Ευρωπόλ και στην πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα[26] επισήμαναν περιπτώσεις εισαγωγής από ορισμένες χώρες εκτός ΕΕ ημιτελών ουσιωδών συστατικών μερών (συνήθως πλαισίων πολυμερών για πιστόλια που έχουν ολοκληρωθεί σε ποσοστό 80 % ή μεταλλικών καννών μακρύκαννων πυροβόλων όπλων που έχουν ολοκληρωθεί σε ποσοστό 80 %). Αυτά δεν δηλώνονται ως

---

20 ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ του 2019. ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ «RESTRICTED».

21 Δελτίο EMPACT FIREARMS αριθ. 10 και 12. ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ «RESTRICTED».

22 Πηγή: https://www.law.kuleuven.be/citip/blog/warning-toner-low-3d-printed-guns-and-the-law/

23 Πηγή: Metal 3D Printing in Firearms: Real-World Case Studies· Δημοσιεύθηκε στις 18/01/2018 https://news.3deo.co/metal-3d-printing-firearms-case-studies

24 Πηγή: ARES. Research Report αριθ. 8. Desktop Firearms: emergent small arms craft production Technologies. Μάρτιος 2020 (https://armamentresearch.com/wp-content/uploads/2020/03/ARES-Research-Report-8-Desktop-Firearms.pdf).

25 Πηγή: Technopolis Consulting Group Belgium, Study on the Evaluation on the Firearms Directive, Δεκέμβριος 2014, παράρτημα (https://ec.europa.eu/docsroom/documents/8385?locale=en).

26 Δελτίο EMPACT αριθ. 6, Σεπτέμβριος 2018. ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ «RESTRICTED».

ουσιώδη συστατικά μέρη πυροβόλων όπλων και συνήθως εισέρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω υπηρεσιών ταχείας παράδοσης δεμάτων και μεταφοράς άλλων αντικειμένων. Συνοδεύονται από οδηγίες σχετικά με τον τρόπο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού τους με συνήθη εργαλεία.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συζητήσουν **το ζήτημα των ημιτελών πυροβόλων όπλων** και των ουσιωδών συστατικών μερών τους στο πλαίσιο της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει επίσης λύσεις ρυθμιστικού χαρακτήρα κατά τον μελλοντικό εκσυγχρονισμό του **κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 258/2012 για τη θέσπιση άδειας εξαγωγής, μέτρων εισαγωγής και διαμετακόμισης για πυροβόλα όπλα**[27].

3.3. Ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου

Το ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου, το οποίο χορηγείται κατόπιν αιτήματος από τα κράτη μέλη σε νόμιμους κατόχους πυροβόλων όπλων, επιτρέπει στους κυνηγούς και στους συμμετέχοντες σε ιστορικές αναπαραστάσεις (για πυροβόλα όπλα κατηγορίας Γ) και στους σκοπευτές (για πυροβόλα όπλα κατηγορίας Α, Β ή Γ) να ταξιδεύουν μαζί με το όπλο τους διαμέσου δύο ή περισσότερων κρατών μελών χωρίς προηγούμενη άδεια. Όταν ένα κράτος μέλος έχει ενημερώσει τα λοιπά κράτη μέλη ότι η κατοχή ορισμένων πυροβόλων όπλων απαγορεύεται ή υπόκειται σε άδεια, πρέπει να προστίθενται οι σχετικές μνείες στο ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου.

Κατά την αξιολόγηση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα το 2014[28], η εφαρμογή του ευρωπαϊκού δελτίου πυροβόλου όπλου αξιολογήθηκε θετικά από τα κράτη μέλη και τις ενώσεις, καθώς μειώνει τον γραφειοκρατικό και οικονομικό φόρτο για τους χρήστες, ιδίως για τους κυνηγούς, τους αθλητές σκοποβολής και τους συμμετέχοντες σε ιστορικές αναπαραστάσεις.

Μετά την αναθεώρηση της οδηγίας το 2017, κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα και των καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, τα ενδιαφερόμενα μέρη έθεσαν διάφορα ζητήματα:

- φαίνεται ότι το ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου δεν αναγνωρίζεται πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη, τα οποία ενίοτε απαιτούν πρόσθετες προηγούμενες άδειες προκειμένου να επιτρέψουν την κυκλοφορία πυροβόλων όπλων·
- ο έλεγχος των μετακινήσεων με το δελτίο ίσως είναι πιο δύσκολος απ' ό,τι για τις μόνιμες μεταφορές —υπάρχει, επομένως, κίνδυνος κατάχρησης από άτομα που χρησιμοποιούν παράνομα το ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου όταν μετακινούνται μόνιμα σε άλλη χώρα·
- είναι αναγκαίο να εναρμονιστεί ο κατάλογος των ειδών που πρέπει να αναφέρονται στο ευρωπαϊκό δελτίο πυροβόλου όπλου λόγω των διαφορών στην κατάταξη των πυροβόλων όπλων ή των συστατικών μερών τους από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

---

27 Πηγή:https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12855-Firearms-review-of-export-rules-and-import-&-transit-measures_en

28 *Study on the Evaluation on the Firearms Directive,* ό.π.

Ως αποτέλεσμα των ζητημάτων αυτών, οι δηλώσεις που θα πρέπει να έχουν προστεθεί στο δελτίο είτε απουσιάζουν εντελώς είτε παρουσιάζουν ελλείψεις. Η κατάρτιση από την Επιτροπή ενός **ενωσιακού πίνακα αναφοράς για τα πυροβόλα όπλα**, όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025, θα συμβάλει στην αποσαφήνιση του ζητήματος αυτού. Θα πρέπει να αξιολογηθεί η ανάγκη πλήρους ψηφιοποίησης του ευρωπαϊκού δελτίου πυροβόλου όπλου, προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών.

3.4. Ιχνηλάτηση πυροβόλων όπλων

3.4.1. Ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη μεταφορά πυροβόλων όπλων

Παράλληλα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/686 για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη μεταφορά πυροβόλων όπλων (βλ. σημείο 3 της παρούσας έκθεσης), η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/689 σχετικά με πιλοτικό έργο για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων διοικητικής συνεργασίας που καθορίζονται στην οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική αΑορά[29], θεσπίζοντας έτσι προσωρινή νομική βάση για τη χρήση του συστήματος αυτού.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το εύρος των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων της εστίαζε μόνο στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις άδειες μεταφοράς. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορούσε να απαιτήσει από τα κράτη μέλη κατοικίας του αγοραστή να αναφορτώνουν τις άδειες για την απόκτηση πυροβόλων όπλων στο σύστημα. Ούτε θα μπορούσε να απαιτήσει από όλες τις αρχές που εκδίδουν άδειες μεταφοράς να έχουν άμεση σύνδεση με το σύστημα. Και τα δύο αυτά ζητήματα παρεμπόδισαν την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών.

Ως εκ τούτου, ίσως είναι ανάγκη να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος της δημιουργίας ρητής νομικής βάσης για τη χρήση του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά στην οδηγία για τα πυροβόλα όπλα καθαυτή και να αποσαφηνιστούν περαιτέρω οι αρμοδιότητες των εθνικών αρχών.

3.4.2. Σήμανση

Η ορθή σήμανση των πυροβόλων όπλων βελτιώνει την ιχνηλασιμότητα των όπλων αυτών καθώς και των ουσιωδών συστατικών μερών τους. Για τον σκοπό αυτό, η

[29] Το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2012. Πρόκειται για μια εφαρμογή λογισμικού προσβάσιμη μέσω του διαδικτύου η οποία αναπτύχθηκε από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις ανταλλαγής πληροφοριών που προβλέπονται στις ενωσιακές πράξεις, παρέχοντας έναν κεντρικό μηχανισμό επικοινωνίας για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών και της αμοιβαίας συνδρομής.

εκτελεστική οδηγία (ΕΕ) 2019/68 σχετικά με τη σήμανση ορίζει ένα ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς και μια κοινή μέθοδο σήμανσης για τα μη μεταλλικά υλικά και καθορίζει τους τύπους αλφαβήτου και συστήματος αρίθμησης που χρησιμοποιούνται για τη σήμανση.

Πριν από την έκδοση της εκτελεστικής οδηγίας, η Επιτροπή δήλωσε ότι το ζήτημα του βάθους της σήμανσης θα αξιολογούνταν εντός ενός έτους από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, με σκοπό τη θέσπιση απαίτησης σχετικά με την πτυχή αυτή στην εκτελεστική οδηγία, αν αυτό κρινόταν απαραίτητο.

Δεν υπήρξε συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τα ελάχιστα βάθη, τα οποία κυμαίνονται από 0,02 mm έως 0,08 mm, κυρίως για εμπορικούς λόγους. Ούτε η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα ούτε η εκτελεστική οδηγία για τη σήμανση προβλέπουν ειδική τεχνολογία σήμανσης. Ως εκ τούτου, όλες οι τεχνολογίες που εξασφαλίζουν ότι η σήμανση θα είναι «ευκρινής, μόνιμη και μοναδική» (π.χ. η μηχανική χάραξη, η χάραξη με λέιζερ ή η αποτύπωση) μπορεί να είναι συμβατές με την οδηγία.

Μια κοινή ενωσιακή προσέγγιση θα διασφάλιζε τη δυνατότητα ανάκτησης της σήμανσης σε περίπτωση διαγραφής της, καθώς και ότι δεν θα τίθενται αδικαιολόγητα τεχνικά εμπόδια στο νόμιμο εμπόριο πυροβόλων όπλων μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα βασιστεί σε τεχνικές εκθέσεις των εθνικών τμημάτων βαλλιστικών ερευνών και κέντρων ελέγχου όπλων και θα αξιολογήσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων επιλογών. Οι συζητήσεις θα συνεχιστούν στο πλαίσιο της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα, με σκοπό την αξιολόγηση του αντικτύπου που θα έχει η επικαιροποίηση της εκτελεστικής οδηγίας (ΕΕ) 2019/68.

3.4.3. Τεχνολογία για τη βελτίωση της ιχνηλάτησης, της ασφάλειας και της προστασίας όσον αφορά την απόκτηση και την κατοχή όπλων

Οι **κωδικοί QR (ταχείας απόκρισης)** είναι ένα είδος δισδιάστατου γραμμωτού κώδικα που μπορεί να αποθηκεύει πληροφορίες υπό τη μορφή μηχαναγνώσιμης οπτικής σήμανσης. Οι κωδικοί QR επιτρέπουν τη συλλογή μεγαλύτερου αριθμού δεδομένων σε σύγκριση με τους μονοδιάστατους γραμμωτούς κωδικούς.

Το κόστος των κωδικών QR είναι σχετικά χαμηλό. Επί του παρόντος, χρησιμοποιούνται κυρίως σε πυροβόλα όπλα για σκοπούς απογραφής, ιδίως σε αυτοκόλλητα τύπου QR[30].

Οι **κωδικοί μήτρας δεδομένων**, όπως και οι κωδικοί QR, αποτελούνται από ασπρόμαυρα στοιχεία ταξινομημένα σε μορφή τετραγώνου.

Παρέχουν έναν μοναδικό αριθμό σειράς και την ταυτότητα του κατασκευαστή. Σε περίπτωση που υποστεί φθορά ο κωδικός, η δυνατότητα αποκατάστασης των δεδομένων των κωδικών μήτρας δεδομένων είναι μεγαλύτερη από εκείνη των δεδομένων των κωδικών QR[31]. Η μήτρα δεδομένων θεωρείται η καλύτερη μέθοδος για την αποθήκευση πληροφοριών σε πολύ μικρούς χώρους[32].

---

30 Πηγή: https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/resources/SAS-HB-06-Weapons-ID-ch3.pdf

31 Πηγή: https://blog.matthews.com.au/datamatrix-and-qr-codes-why-2d-codes-are-still-relevant-in-2016/

32 Πηγή: https://www.camcode.com/asset-tags/barcodes-data-matrix-vs-qr-codes/

Έως σήμερα, η Επιτροπή δεν έχει ενημέρωση για κράτη μέλη που χρησιμοποιούν κωδικούς QR και/ή κωδικούς μήτρας δεδομένων για την παρακολούθηση και την ανίχνευση πυροβόλων όπλων.

Οι ανησυχίες για την ασφάλεια θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν τη χρησιμοποίηση κωδικών QR στην αγορά πυροβόλων όπλων, δεδομένου ότι είναι δυνατόν να παραβιαστεί η ασφάλειά τους και έτσι να μολυνθούν οι συσκευές ανάγνωσης και τα δίκτυα. Επομένως, τα συστήματα αυτά δεν διασφαλίζουν πάντα εμπιστοσύνη τόσο από την πλευρά των επιχειρήσεων όσο και από την πλευρά των καταναλωτών.

Επιπλέον, δεδομένου ότι ο κωδικός QR δεν είναι άμεσα αναγνώσιμος και οι πληροφορίες δεν μπορούν να εξαχθούν χωρίς συσκευή ανάγνωσης, ενδέχεται να αμφισβητηθεί η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής αυτής της τεχνολογίας από τις αρχές επιβολής του νόμου που κατάσχουν πυροβόλα όπλα (αστυνομία, τελωνεία, συνοριοφυλακή κ.λπ.).

Η **αναγνώριση μέσω της χρήσης ραδιοσυχνοτήτων (RFID)** φαίνεται πως αποτελεί εναλλακτική λύση για την ιχνηλάτηση πυροβόλων όπλων ή μέτρο ενίσχυσης της κλασικής σήμανσης. Η RFID επιτρέπει τη διαβίβαση δεδομένων για την αυτόματη αναγνώριση και ιχνηλάτηση των ετικετών που είναι προσαρτημένες σε αντικείμενα. Η τεχνολογία αυτή δημιουργεί συσχέτιση μεταξύ ενός πυροβόλου όπλου και ενός αντικειμένου που το ενεργοποιεί όταν βρίσκεται κοντά του.

Ορισμένες δοκιμές φαίνεται να αποδεικνύουν ότι η χρήση μικροσκοπικών ετικετών RFID χαμηλού κόστους πάνω σε μέταλλο είναι επίσης αποτελεσματική για την ιχνηλάτηση πυροβόλων όπλων[33]. Επιπλέον, η τεχνολογία RFID, συνδυαζόμενη με ειδικό λογισμικό, καθιστά δυνατή την ανίχνευση της θέσης των πυροβόλων όπλων και των αρχείων συντήρησής τους, καθώς και την παρακολούθηση των αλλαγών στην κατοχή των πυροβόλων όπλων[34].

Εκφράζονται ανησυχίες σχετικά με τη χρήση αυτής της τεχνολογίας, δεδομένου ότι είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για τη συλλογή πληροφοριών που άμεσα ή έμμεσα συνδέονται με ταυτοποιήσιμα ή ταυτοποιημένα πρόσωπα[35]. Ένας άλλος κίνδυνος είναι ότι θεωρείται δυνατή η παραβίαση της ασφάλειας του συστήματος.

Όπως έχουν τα πράγματα, η τεχνολογία αυτή δεν θεωρείται αρκετά ασφαλής ώστε να εφαρμοστεί σε επίπεδο ΕΕ.

Επί του παρόντος υπάρχουν **άλλες δυνατότητες** για να βελτιωθεί η ιχνηλασιμότητα των όπλων, όπως η χρήση διακριτικών ή αόρατων σημάνσεων με ειδικά μελάνια. Η χρήση μελανιών ασφαλείας έχει αποδειχθεί κατάλληλη για την ιχνηλασιμότητα των τραπεζογραμματίων[36] και η τεχνολογία αυτή χρησιμοποιείται σε μεταλλικά προϊόντα

---

33 Πηγή :https://www.conflictarm.com/technical/developing-rfid-solutions-in-support-of-stockpile-management-and-postdiversion-tracing/

34 Πηγή: *Using RFID to Help Track Guns for Firearm Wholesalers and Distributors*. 2013, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.rfidworld.ca/rfid-to-help-track-guns-by-firearm-wholesalers-and-distributors/1365

35 Ό.π.

36 Πηγή:https://www.ecb.europa.eu/euro/banknotes/ink-stained/html/index.en.html

(όπως συσκευασμένα καταναλωτικά προϊόντα)[37] και σε μη μεταλλικά υλικά από τις φαρμακευτικές εταιρείες[38] Η τεχνική αυτή θα μπορούσε επίσης να είναι αποτελεσματική στα μεταλλικά και μη μεταλλικά συστατικά μέρη πυροβόλων όπλων. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εν λόγω τεχνικές στο πλαίσιο της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνούν ότι η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των κυριότερων απειλών που εντοπίστηκαν στις εκθέσεις των κρατών μελών (κυρίως στο πλαίσιο της πλατφόρμας για τα πυροβόλα όπλα)[39], στο έργο ανάλυσης όπλων και εκρηκτικών της Ευρωπόλ και στην αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ που παρουσίασε η Ευρωπόλ το 2017 και το 2021, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης αυτόματων όπλων, της επανενεργοποίησης απενεργοποιημένων πυροβόλων όπλων, της μετατροπής όπλων χαιρετισμού και κρότου, καθώς και όπλων συναγερμού και σηματοδοσίας.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα βελτίωσε τις κατηγορίες πυροβόλων όπλων, την ιχνηλασιμότητά τους, την ανταλλαγή πληροφοριών και τις διοικητικές διαδικασίες. Στο παρόν στάδιο, μόνο 10 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τις διατάξεις που αναλύονται στην παρούσα έκθεση και οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις κύριες αλλαγές που εισήγαγε η οδηγία για τα πυροβόλα όπλα το 2017 και οι δύο εκτελεστικές οδηγίες. Εκτός από την κοινοποίηση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τη συμμόρφωση των εθνικών νομοθεσιών με την οδηγία και έχει ήδη εντοπίσει περιπτώσεις εσφαλμένης μεταφοράς σε αρκετά κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι τα οφέλη της οδηγίας δεν μπορούν να αξιοποιηθούν στο έπακρο. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα, απαντώντας σε αιτήματα για διευκρινίσεις και διοργανώνοντας σεμινάρια μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο της επιτροπής για τα πυροβόλα όπλα, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών συνεδριάσεων με συγκεκριμένα κράτη μέλη, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η Επιτροπή θα εντείνει επίσης την παρακολούθηση της εφαρμογής στα κράτη μέλη και θα χρησιμοποιήσει πλήρως τις εξουσίες που της ανατίθενται από τη Συνθήκη οποτεδήποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο. Θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα των πυροβόλων όπλων που εκτοξεύουν πυρομαχικά «Flobert» μικρού διαμετρήματος και στην ορθή χρήση και αναγνώριση του ευρωπαϊκού δελτίου πυροβόλων όπλων.

---

[37] Πηγή: https://www.reiner.de/index.php?UV-ink-with-handheld-inkjet-printer, https://www.sicpa.com/sicpa-history

[38] https://www.pharmtech.com/view/securing-the-pharmaceutical-supply-chain-with-full-traceability· https://www.pharmaceuticalprocessingworld.com/dna-marker-for-pharma-ink-ensures-traceability/

[39] Η διακίνηση πυροβόλων όπλων αποτελεί προτεραιότητα για τα κράτη μέλη από το 2014, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολυκλαδικής πλατφόρμας κατά των εγκληματικών απειλών (EMPACT).

Επιπλέον, η ανάλυση που διενεργήθηκε στην παρούσα έκθεση καταδεικνύει ότι υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά τον νομικό έλεγχο της απόκτησης, της κατοχής και των μετακινήσεων μη στρατιωτικών όπλων. Οι προς διερεύνηση επιλογές για την εξασφάλιση καλύτερου νομικού ελέγχου μπορούν να περιλαμβάνουν:

- την αποσαφήνιση της διάκρισης μεταξύ απαγορευμένων πυροβόλων όπλων και πυροβόλων όπλων που υπόκεινται σε άδεια·
- τη διασφάλιση ότι για όλα τα όπλα που θα μπορούσαν, ακόμη και με εξειδικευμένα εργαλεία και γνώσεις, να μετατραπούν ώστε να εκτοξεύουν βλήματα, απαιτείται τουλάχιστον δήλωση·
- την πρόβλεψη της πλήρους ψηφιοποίησης του ευρωπαϊκού δελτίου πυροβόλων όπλων·
- τη διατήρηση, στην αρχική τους κατηγορία, όλων των πυροβόλων όπλων που έχουν υποστεί νόμιμη μετατροπή και τροποποίηση·
- την εναρμόνιση των κανόνων για τα παλαιά πυροβόλα όπλα·
- την απαγόρευση της απόκτησης, της δημοσιοποίησης και της κατοχής σχεδίων για την τρισδιάστατη εκτύπωση όπλων από μη εξουσιοδοτημένους οπλοπώλες·
- την παροχή ρητής νομικής βάσης για τη χρήση του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά στην οδηγία για τα πυροβόλα όπλα·
- την περαιτέρω αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών·
- τον ορισμό ελάχιστου βάθους για τη σήμανση των πυροβόλων όπλων και των ουσιωδών συστατικών μερών τους.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων για τις δυνατότητες τροποποιήσεων της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα. Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να παρακολουθεί άμεσα και μέσω έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ τις τεχνολογικές εξελίξεις και την αξιοποίησή τους από την αγορά με σκοπό τη βελτίωση της ιχνηλασιμότητας και του ελέγχου των αποθεμάτων πυροβόλων όπλων, με τη χρήση διαφόρων τεχνολογιών που εφαρμόζονται σε άλλους βιομηχανικούς τομείς.

Αυτές οι βασικές δράσεις θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα: να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή κυκλοφορία πυροβόλων όπλων, ενώ παράλληλα θα διατηρηθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας έναντι εγκληματικών πράξεων και της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων.